

Kostpolitik og –problematikker på klubområdet

Formål: at tilbyde viden, praksisudvikling og kompetenceudvikling til medarbejdere i kommunale klubber med fokus på at tilbyde udvikling af kostpolitik og udvikling af at tilberede, organisere og sælge mellemmåltider, som opfylder kommunens og klubbens kostpolitik som fælles faglig målsætning. Derudover retter projektet sig imod at undersøge hvilke muligheder og udfordringer der er i tilbyde sundere alternativer til usunde mellemmåltider.

Projektets målsætninger:

At forsøge at koble kommunens kostpolitik til klubbernes muligheder

At hjælpe klubberne med at udarbejde egen kostpolitik i tråd med kommunens

At udarbejde materiale i form af opskrifter til mellemmåltider, som kan tilbydes i stedet for færdigretter, slik og chokolade.

At undersøge hvilke midler, som kan imødekomme klubbens og børnenes ønsker omkring kostpolitik, salg af mellemmåltider og fælles madlavning og spisning.

At undersøge hvilke muligheder og udfordringer der ligger i;

at tilbyde alternativer til færdigretter med for meget mættet fedt

at tilbyde alternativer til sodavand og energidrikke

at tilbyde alternativer til slik og chokoladesalg

at inddrage børnene i madlavning

Målgruppe: Børn og Unge fra 4. klasse dvs. i alderen ca. 10 til 18 år i kommunale fritids- og ungdomsklubber.

Beskrivelse af projektet:

I 2002 og vedtog Høje Taastrup Kommune en ernæringspolitik med det formål at øge bevidstheden om kostens betydning for sundhed, øge muligheden for at vælge sund kost og at de medarbejdere som producere, serverer, sælger og organisere mad, drikke og måltider har en fælles faglig målsætning.

Denne målsætning skal danne basis for institutionsområdet således den enkelte institution udarbejder egen kosthandleplan eller kostpolitik. Der står således også at "den kost, der indgår i et kommunalt tilbud, skal sammensættes efter overvejelser om tilbuddets ernæringsmæssige lødighed. ("Sund kost")." "Som ernæringsmæssigt lødig forstås kost som er sammensat efter de officielle Nordiske Næringsstofanbefalinger eller Forbrugerstyrelsen anbefalinger for kost og kostsammensætning."ⁱ

Et område indenfor kommunens institutionsområde som endnu ikke har fået indført en kostpolitik er klubber hvor børn og unge i alderen 10-18 år bruger deres fritid enten efter skole eller i aftenklub.

En ny undersøgelse fra DTU Fødevarerinstitutionen peger på at børns mellemmåltider er for søde og at det er efter skoletid (og i hjemmet) de usunde mellemmåltider bliver indtagetⁱⁱ. I mange klubber

tilbydes slik, sodavand, og færdigretter og nogle gange er det for at imødekomme børnene og de unge ønsker, eller som forsøg på at holde dem fra den lokale kiosk, hvor de kan købe samme usunde mellemmåltider. De medarbejdere som står i klubbens "bar" har ofte ingen forudsætninger for at kunne tilberede mellemmåltider som opfylder den kommunale målsætning om kost som opfylder de Nordiske Næringsanbefalinger og/ eller Forbruger styrelsens anbefalinger. Nogle af de barrierer som kan være til hindring for at serverer sunde mellemmåltider kan bl.a. være køkkenets standard, viden om de Nordiske Næringsstofanbefalinger og Forbrugerstyrelsens anbefalinger og kompetence til at koble viden til praktisk tilberedning af mellemmåltider eller manglende lyst og inspiration til at tilbyde sundere mellemmåltider hos de medarbejdere, som har ansvar for at producere, servere, sælge og organisere maden.

Ofte handler det om at emnet "Sund Kost" kommer i fokus, således medarbejderne har mulighed for selv at udarbejde en kostpolitik som bygger på klubbens værdigrundlag og holdninger. Projektet sigter mod at medarbejderne oplever en høj grad af "ejerskab" i projektet, og det er derfor vigtigt at også medarbejdernes ønsker er grundlag for den kostpolitik og de mellemmåltider som klubben skal tilbyde. Det er tiltænkt at fire studerende fra uddannelsen til Professionsbachelor i Ernæring og Sundhed, skal varetage udarbejdelsen af projektets praktiske del som består i at udvikle mellemmåltider som kan opfylde medarbejdernes ønsker om udbud og kostpolitik samt tilgodese børnenes og de unges ønsker om et lækkert mellemmåltid.

Projektet vil forsøge at inddrage op til 5 fritids- og ungdomsklubber beliggende i 2630 Taastrup.

Projektet vil forsøge at få artikler om projektet i fagmagasiner eks. "Børn og unge" og diverse lokalaviser.

Metode/fremgangsmåde:

Projektet er opbygget af tre arbejdsopgaver forløbende over seks måneder ad to forløb.

Dvs. at en til to klubber deltager i et pilotprojekt i første forløb, og at på basis af de erfaringer og den empiri som er indsamlet, tilstræber at inddrage flere klubber i andet forløb.

Figur 1: Projektets tre arbejdsopgaver

Tabel 1: Tidsplan for 1. halvdel af projektet fra juni til december 2011

Tiltag	Juni	August	September	Oktober	November	December
			Projektet praktiske del udføres på halvdel af de deltagende klubber			
Input	Kontakt til kommune og klubber er etableret	Aktivitetsplan for den praktiske udførelse af projektet som ligger i uge 36-41	Udarbejdelse af projektets praktiske delmål i samarbejde med bachelorstuderende og med udgangspunkt i fortløbende analyse. Projektets praktiske del Uge 36-41: praktikanter	Klubbernes overtagelse af projektets praktiske del.	Evaluerings	
Analyse	Undersøgelse af projektet kontekst indeholdende en interessentanalyse, problemanalyse /situationsanalyse for alle deltagende klubber	Problemanalyse/situationsanalyse for alle deltagende klubber Klubbernes forudsætninger kobles til praktiskorienterede løsninger.	.	Justering forudsat af løbende evaluering	Opfølgning i forhold til klubber/kommune Hvorhen herefter?	
Output	Analyse	Udvikling Kobling af viden Kostpolitik udarbejdes på baggrund af workshop.	Udvikling af klubbernes muligheder for at tilbyde sunde mellemåltider Opskriftsmateriale	Dataindsamling	Artikler i fagblade eks. "Børn og unge" og Kosmos om projektets erfaringer halvvejs	

Tabel 2: Tidsplan for anden del af projektet fra januar- juni 2012

Tiltag	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni
			Projektet praktiske del omfatter den anden halvdel af de deltagende klubber			
Input	Kommunikation med den anden halvdel af klubber som deltager i projektet.	Aktivitetsplan for den praktiske udførelse af projektet som ligger i uge 7-12	Udarbejdelse af projektets praktiske delmål i samarbejde med bachelorstuderende og med udgangspunkt i fortløbende analyse. Projektets praktiske	Klubbernes overtagelse af projektets praktiske del	Sammenslutning af de klubforløb Samlet evaluering med klubledere samt medarbejdere	

			del: Uge 7-12: praktikanter			
Analyse	Hvilke udfordringer fra første forløb skal tilvejebringes i projektets udformning til de andre klubber.	Klubbernes forudsætninger kobles til en praktiskorienteret løsning.		Opfølgning i forhold til klubber/kommune Hvorhen herefter?	Hvilke kommuner kan vi "sælge" projektet til?	
Output	Analyse	Udvikling Koblings af viden Kostpolitik udarbejdes på baggrund af workshop.	Udvikling af klubbernes muligheder for at tilbyde sunde mellemåltider Opskriftsmateriale	Dataindsamling	Dataindsamling Interviews	Afsluttende evaluerende artikler i diverse fagblade eks. "Børn og unge" og Kosmos hjemmesiden

Projektets resultater:

En løbende evaluering af projektets målsætninger vil ske i henhold til tidsplanen. Evalueringen skal besvare følgende spørgsmål:

- A. Blev de ønskede målsætninger opfyldt- hvordan og hvorfor?
- B. Var der uforudsete effekter af projektet – såvel positive som negative?

Evalueringen vil derudover i høj grad sigte mod at indsamle empiri i forhold til implementeringen og forankringen af den praktiske del. Det er vigtigt at have for øje at de involverede fritids- og ungdomsklubber kan have andre målsætninger end selvet projektet og at disse målsætninger også skal medregnes i evalueringen. Om det er muligt vil der foregå en dataindsamling som kan redegøre for om eksempelvis klubbens børn og unge øger deres indtag af frugt og grønt sammenlignet før og efter projektet praktiske del er gennemført. Evalueringen skal derudover danne grundlag for klubberne kan arbejde videre med deres problemstillinger og muligheder. Den kan således være argumentation for at søge midler til forbedring af køkkenfaciliteter mv.

Projektansvarlig: Tenna Christoffersen, tch@ucsj.dk, UC Sjælland.

Deltagere: Kommunale fritids- og ungdomsklubber i Høje Taastrup Kommune. Der er indgået aftale med Impulsen i Taastrup. Målsætning er at fem klubber i Høje Taastrup kommune skal deltage i gennem projektets forløb.

Eksterne samarbejdspartnere: Projektansvarlige overvejer muligheder for eksterne samarbejdspartnere og sponsorer.

Dokumentation/formidlingsform: Projektet sigter mod at tilbyde viden, praksisudvikling og kompetenceudvikling til professionsfeltet og det er den indsamlede empiri som er dokumentation for projektets effekt. I henhold til formidling, er der oprettet en blog, hvor alle interesserede og implicerede kan følge projektets forløb.

For at udbrede et yderligere kendskab til projektet vil diverse lokalaviser og fagblade eks "Børn og unge", bliver inviteret til at formidle projektet.

Start- og sluttidspunkt: Projektet forløber i perioden: august 2011- juni 2012

Projektansvarlig Tenna Christoffersen, 17-06-2011

ⁱ Høje Taastrup Kommunes hjemmeside http://www.htk.dk/Byraad/Politikker_og_strategier/Ernaeringspolitik.aspx

ⁱⁱ Fødevarestyrelsen 2011: Børns mellemmåltider er for søde fra http://www.dtu.dk/Nyheder/Nyt_fra_DTU.aspx?guid=%7B8797B018-13AF-476A-81EE-EA007151B0A2%7D